

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Teologická fakulta
Katedra pedagogiky

Bakalářská práce

MOTIVACE MLADÝCH LIDÍ PRO PRÁCI V DIECÉZNÍM CENTRU ŽIVOTA MLÁDEŽE V SOUVISLOSTI S OČEKÁVÁNÍM CÍRKVE.

Vedoucí práce: doc. PhDr. Ludmila Muchová, Ph.D.

Autor práce: Kateřina Pechová
Studijní obor: Pedagogika volného času
Ročník: 3.

2009

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně pouze s využitím uvedených pramenů a literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění, souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

22.4.2009

Děkuji vedoucí bakalářské práce doc. PhDr. Ludmilé Muchové, Ph.D. za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce. Dále děkuji P. Janu Balíkovi za poskytnutí potřebných materiálů a informací, a také všem, kteří mě v průběhu psaní povzbuzovali.

Obsah

ÚVOD	5
1. MOTIVACE	8
1.1 PRINCIP MOTIVACE	8
1.1.1 MOTIV	9
1.2 MOTIVACE DOBROVOLNÍKŮ	10
2. MLÁDEŽ A CÍRKEV	11
2.2 RANÁ DOSPĚLOST	11
2.3 POHLED CÍRKVE NA MLÁDEŽ	13
2.3.1 ČESKÁ CÍRKEV A MLÁDEŽ	14
2.3.2 PASTORACE MLÁDEŽE	15
2.3.3 PRÁCE A ZAPOJENÍ MLÁDEŽE V CÍRKVI	17
2.3.4 OFICIÁLNÍ PASTORACE MLÁDEŽE V ČR PO ROCE 1989	19
3. DIECÉZNÍ CENTRUM ŽIVOTA MLÁDEŽE	22
3.1 HISTORIE	22
3.2 POZICE DCŽM	23
3.3 FUNKOVÁNÍ A SPIRITUALITA DCŽM	24
3.4 ČLEN TÝMU	27
3.4.1 OČEKÁVÁNÍ CÍRKVE	27
3.4.2 PERSONÁLNÍ VYBAVENÍ	29
4. MOTIVACE PRO PRÁCI V ADCŽM NAZARET	31
4.1 MOTIVACE PRO VSTUP DO TÝMU	32
4.2 MOTIVACE PRO PRÁCI V TÝMU	38
ZÁVĚR	43
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	46
SEZNAM ZKRATEK	49
PŘÍLOHA	50

Úvod

Pro svou bakalářskou práci jsem si zvolila téma *Motivace mladých lidí pro práci v Diecézním centru života mládeže v souvislosti s očekáváním církve*. Diecézní centra života mládeže (dále jen DCŽM) jsou domy, které jsou neustále otevřené mládeži. Snaží se o jejich přijetí a podílí se na pastoraaci mládeže. V domě žije tým mladých lidí spolu s knězem, kteří se starají o technické zázemí i program určený mladým. Zatímco kněz řídí centrum a zůstává v DCŽM přibližně deset let, mladí se průběžně střídají, obvykle po 1-2 letech pobytu, a jsou většinou zaměstnáni jako pastorační asistenti. Já sama jsem práci jednotlivých členů týmu pozorovala z pozice návštěvníka přibližně od svých patnácti let. Navštěvovala jsem pražské centrum Nazaret. Frekvence mé účasti kolísala mezi každotýdenní až čtvrtletní, ale jednotliví pracovníci mi byli téměř vždy vzorem. Oslovovali mě svým osobním životem i způsobem, jakým žila tato skupina dohromady. Komunitní život, ať už v DCŽM nebo v jiné organizaci, byl mým dlouholetým snem. Uvědomovala jsem si však vždy, že tato práce není jednoduchá a má i svá úskalí. Ve své bakalářské práci jsem se tedy rozhodla zabývat se motivací a zjistit, jaké důvody měli ke vstupu do DCŽM mladí, kteří jím skutečně prošli. S tím téměř nedílně souvisí i motivace v průběhu pobytu. Ve vypjatých situacích jistě často motivace klesá, ale někde musí být zpětně čerpána. Přestože bylo toto téma již zkoumáno Janem Čapkem¹ a autory několika závěrečných prací, považuji za důležité se mu věnovat podrobněji. Detailněji byly zkoumány důvody pro vstup do týmu, průběžná motivace k práci samotné však nikoliv. Kromě toho se situace každým rokem mění a například Čapkův výzkum byl proveden v roce 2001 (tedy před osmi lety), tudíž některé výsledky nemusí být již aktuální.

Za cíl práce stanovuji zjistit, čím může být zvyšována motivace k práci v DCŽM, tedy které prvky života v týmu DCŽM pozitivně ovlivňují tuto motivaci. Za druhé si stanovuji zjistit, zda nějak souvisí motivy mladých lidí pro

1 Srov. ČAPEK, J. *Diecézní centra života mládeže II. Výzkum života týmáků v Diecézních centrech života mládeže*, s.22-25.

práci v DCŽM s motivy katolické církve pro zřizování těchto center. Tedy zda jsou mladí motivováni k naplňování jednotlivých očekávání církve. Uvědomuji si, že se zde mísí pedagogické, teologické, osobní a možná i mnohé jiné prvky, které významně ovlivňují motivaci. Každý z nich je však vždy pouze částí celku, proto se na žádný z nich nebudeme konkrétněji zaměřovat.

Nyní krátce popíši strukturu, podle které budu při zkoumání tématu postupovat. Na začátek z psychologického pohledu vymezím pojem motivace. Poté se budu zabývat mládeží a její pozicí v církvi. Zaměřím se na dokumenty, které se touto problematikou zabývají a budu psát i o pastoraci mládeže. Ve stejné kapitole se také krátce zaměřím na působení mladých v církvi. Až vytvořím základní přehled o vztahu mladých a církve, budu se věnovat konkrétnímu místu, kde se tyto dvě skupiny setkávají. Mým vybraným místem ke zkoumání jsou DCŽM. Obecně popíši postavení DCŽM v církvi, jejich pozici a funkci. Konkrétněji se však zaměřím na člena týmu, který pro mládež pracuje a zároveň sám je také do této skupiny řazen. Po teoretickém zkoumání všech ideálů a požadavků přistoupím k praktické části a uvedu výsledky průzkumu, který jsem provedla za účelem zmapování situace motivace k práci v DCŽM.

Pro vymezení pojmů motivace a mládež použiji především literaturu českých psychologů prof. PhDr. et RNDr. Marie Vágnerové, Csc., dále Doc. dr. Pavla Říčana, CSc. a prof. PhDr. Milana Nakonečného. Při vytváření náhledu na vztah mládeže s církvi se budu opírat o církevní dokumenty II. vatikánského koncilu, poselství svatého otce mladým a o české dokumenty vydané Sekcí pro mládež ČBK. A konečně při objasňování tematiky DCŽM budu vycházet především z publikací P. Jana Balíka, který byl několik let ředitelem Sekce pro mládež ČBK a také stál u zrodu pražského ADCŽM – Nazaret. Některé informace uvedené v práci jsem získala při osobním rozhovoru s ním.

Pro uskutečnění průzkumu jsem zvolila dotazník s explorativním charakterem a rozhodla se pro zkoumání členů pouze z jednoho DCŽM, a to pražského. Pro upřesnění bych zde měla uvést, že u diecézních center života mládeže v pražské a olomoucké arcidiecézi se používá zkratka ADCŽM. Moje volba vychází z předpokladu, že každé DCŽM je jiné. Odlišností pražského

ADCŽM Nazaret je především to, že se na rozdíl od ostatních nachází přímo ve městě, což mu dává mnohá vlastní specifika. Problematika nástupu nových členů je zde navíc zhoršena vysokými požadavky na kvalifikaci pastoračních asistentů v pražské arcidiecézi.

Na závěr úvodní části uvedu, že klíčovými prvky, které současná DCŽM řeší, je příprava lidí na práci v DCŽM a financování. Problémem totiž je, že ve většině diecézí byla DCŽM založena, zpočátku opečovávána, ale v současné době je podpora ze strany zodpovědných biskupů spíše pasivní. Oblast personálního zajištění i přípravy je naopak v posledních letech řešena úspěšněji. Doufám, že výsledky mé práce budou užitečné k dalšímu zlepšení personální stránky DCŽM

1. Motivace

Pojem motivace obvykle vyjadřuje důvod či příčinu chování. Pro odborné psychologické vymezení však tato charakteristika nestačí. Otázka motivace je u různých autorů pojímána různě. Nakonečný porovnává teorie mnohých autorů, které můžeme obecně rozdělit na psychoanalytické a hedonistické teorie motivace, dále behavioristické teorie motivace, které vychází především z laboratorních experimentů se zvířaty a jsou úzce spjaty s kognitivními teoriemi učení a teorie výkonové motivace. Podle jiných kritérií můžeme odlišovat motivační vědomou a nevědomou, primární a sekundární či biologickou a sociokulturní.²

V psychologickém slovníku najdeme tuto definici motivace: „*souhrn dynamických faktorů, jež určují chování jedince*“.³ Nakonečný říká, že motivace slouží k regulaci psychické činnosti⁴ a její funkcí je uspokojování potřeb.⁵ Definuje motivaci jako: „*proces, který determinuje zaměření, energetizaci a setrvávání chování*.“ Neboli jedná se o vnitřní proces, který vede k zaměření pozornosti a chování na dosažení cíle a udržování chování v dané intenzitě, dokud není dosaženo cíle. Tento cíl vzniká na základě potřeby (vnitřního stavu, který je reakcí na vnitřní nebo vnější nedostatek), kterou jedinec potřebuje uspokojit.

1.1 Princip motivace

Motivace je hypotetický konstrukt, který vyjadřuje proměnnou zprostředkovávající vztah mezi individuem a situací.⁶ Má emocionální podstatu a je propojena s kognitivními procesy a motorikou.⁷ Jedinec má tendenci k udržování psychické rovnováhy skrze snahu dosahovat příjemného a vyhýbat se

2 Srov. NAKONEČNÝ, M. *Základy psychologie*, s.490 - 495.

3 SILLAMY, N. *Psychologický slovník*, s. 121.

4 Srov. NAKONEČNÝ, M. *Motivace lidského chování*, s. 35.

5 Srov. tamtéž, s. 16.

6 Srov. NAKONEČNÝ, M. *Základy psychologie*, s. 453-461.

7 Srov. tamtéž, s. 462.

nepříjemnému.⁸ Motivované chování vždy směřuje k dosažení nějaké dovršující reakce.⁹ Princip motivace spočívá v uspokojování.¹⁰

Ke spuštění chování však sama motivace nestačí. Subjekt musí být také přesvědčen o reálné možnosti dosažení cíle, který musí mít zároveň dostatečnou hodnotu, aby se stal žádoucím.¹¹

1.1.1 Motiv

Říčan definuje motiv jako „*jakýkoliv vnitřní činitel, který člověka nebo jiný organismus vede k aktivitě.*“¹² Druhem motivů jsou podle něj i potřeby. Subjekt se neustále snaží o dosažení uspokojení motivů. To nejčastěji znamená přítomnost předmětu vedoucího k uspokojení. Takovým předmětem může být osoba, věc, instituce, myšlenka, atd.¹³ Nakonečný mluví o motivu jako o „*poslední psychologické příčině chování jedince.*“ Motivy zajišťují tendenci k přežití biologickému i společenskému a často nejsou rozpoznatelné. Toto přežití v sobě obsahuje i vyrovnání se s vlastními požadavky na sebe. Totéž jednání může být vedeno různými motivy. Motiv má emocionální podstatu a přináší uspokojení skrze pocit.¹⁴ To velmi úzce souvisí s odměnami a tresty. Vlivem instrumentálního podmiňování si jedinec během svého vývoje vytváří systém motivů.¹⁵ Existují také nevědomé motivy. Jsou to takové motivy, jejichž skutečnou psychologickou příčinu si člověk neuvědomuje.¹⁶

Motivace je tedy vnitřní proces, který slouží k regulaci lidského chování a jehož základním principem je uspokojování potřeb. Motiv vyjadřuje obsah toho, k čemu motivace směřuje.

8 Srov. NAKONEČNÝ, M. *Základy psychologie*, s. 459.

9 Srov. tamtéž, s. 471.

10 Srov. tamtéž, s. 485 - 487.

11 Srov. tamtéž, s. 458.

12 ŘÍČAN, P. *Psychologie*, s. 177.

13 Srov. tamtéž, s. 177-179.

14 Srov. NAKONEČNÝ, M. *Základy psychologie*, s. 536.

15 Srov. tamtéž, s. 484.

16 Srov. tamtéž, s. 537 - 538.

1.2 Motivace dobrovolníků

Přestože zaměstnanci pobírají za svou práci v DCŽM mzdu, funguje jejich práce na bázi dobrovolnictví. Nyní vysvětlíme proč. Dobrovolnictví je sice definováno jako „svobodně zvolená činnost, konaná ve prospěch druhých bez nároku na odměnu.“¹⁷ Členové týmu DCŽM jsou obvykle zaměstnání jako pastorační asistenti a pobývají v domě 24 hodin denně s výjimkou jednoho dne v týdnu, který bývá předem určen k vlastnímu volnu. Pokud by byla jejich práce reálně ohodnocena, byl by výdělek o mnoho vyšší.

O dobrovolnictví také můžeme říci, že dříve vycházelo z opravdu nezištných důvodů. Jedinou odměnou byl příjemný pocit z vykonaného dobra. V dnešní době však za svou pomoc lidé velmi často přece jen něco očekávají. Bývají to zkušenosti, později využitelné ve studiu nebo v zaměstnání, či přístup k činnosti, která je přitažlivá svou různorodostí a operativností. Nedílnou součástí bývají nově získaní přátelé, zážitky, nová řešení problémů, nový pohled na svět a samozřejmě také zábava. Dobrovolná činnost přináší také posílení sebedůvěry. Tím může pomoci zejména lidem z tzv. sociálně slabých skupin k zařazení do společenského dění. Pro nezaměstnané je to příležitost získat zkušenosti, které v budoucnu využijí při práci.¹⁸

Hovoříme-li o motivaci člověka k aktivitě, nelze se neustále zaměřovat pouze na pozitivní a přínosné pohnutky. Sozanská a Tošner mluví i o nebezpečných motivech dobrovolníka. V těchto případech je reálné nebezpečí, že proklamovaná snaha pomoci druhému skrývá touhu po moci, po uznání apod. Mezi takové rizikové motivy patří přehnaný soucit, zvědavost, povinnost, touha obětovat se, pocit nenahraditelnosti, panovačnost a další.¹⁹

Pro zkoumání motivace mladých k práci v DCŽM považujeme za důležité především zjištění, že motivace k dobrovolné práci je v současné době spojena hlavně s očekáváním uspokojení, poznání a vlastního rozvoje. Také zde mohou působit některé nevhodné motivy.

17 Srov. DOBROVOLNICTVÍ. *Co je to vlastně dobrovolnictví?* [online].

18 Srov. DOBROVOLNICTVÍ. *Co z toho ti lidé mají?* [online].

19 Srov. SOZANSKÁ, O., TOŠNER, J.: *Dobrovolníci a metodika práce s nimi*, s. 45 - 47.

2. Mládež a církve

Věk lidí, kteří vstupují do týmu se pohybuje mezi 17 a 30 lety. Průměrný věk při nástupu je 21 let.²⁰ Z hlediska vývojové psychologie se nacházíme v období rané (někdy také nazývané časně či mladé) dospělosti. V následující kapitole se budeme krátce zabývat psychologickým popisem tohoto období a následně vztahem církve a mládeže.

2.2 Raná dospělost

Vývoj v tomto období je velmi rozmanitý. Je to dáno rozdílným individuálním vývojem i rozličnými možnostmi, které přicházejí ze strany společnosti. Obvykle bývá vymežován 20. a 30. rokem života.²¹ Erikson vymezuje toto období v čase od nabytí intimity do nástupu rodičovství.²² Můžeme také říci, že se jedná o počátek dospělosti až do její plnosti. Říčan vymezuje tyto znaky zralé dospělosti: existenční soběstačnost skrze vlastní produktivitu, případně soustavná příprava na pracovní uplatnění (vysoká škola); relativní schopnost spolupráce; péče o vlastní majetek; samostatnost a vyspělé jednání v komunikaci s nadřízenými a s institucemi; realistické plány do budoucnosti; schopnost trávit volný čas sám; tendence k dlouhodobému vztahu s opačným pohlavím; rozšiřování orientace v prostředí svého života; zájem a péče o blízké osoby.

Z hlediska tělesného vývoje je raná dospělost obdobím největší síly, energie a životního elánu. Dochází k upevnění tělesné konstrukce. Pomalu však po 25. roce života nastupuje i involuce. Stejně jako v předchozích obdobích má fyzický vzhled velký význam, neboť velmi úzce souvisí s atraktivitou při hledání trvalého partnera.

Toto období je většinou klidnější, psychicky harmoničtější a bývá méně bouřlivé než období adolescence. Člověk je v tomto období plný naděje

20 Srov. ČAPEK, J. *Diecézní centra života mládeže II. Výzkum života týmků v Diecézních centrech života mládeže*, s. 15.

21 Srov. ŘÍČAN, P. *Cesta životem*, s. 229.

22 Srov. FEIST, J., FEIST, G.J. *Theories of personality*, s. 244.

a optimismu. Charakteristickým prvkem jeho života je budování (vztahů, samostatné domácnosti a podobně). Je to období prvního nástupu do zaměstnání.

Myšlení je více realistické než v adolescenci. Mladý dospělý nahlíží své dny v perspektivě ideálu života, který má před sebou. Je celkem dobře schopný sebevýchovy. Vnitřní jistota je známkou dobře prožité etapy mladé dospělosti.

Dvacátá léta života jsou také spojena se sexualitou a utvářením milostného vztahu s jednou osobou. S vyzářostí sexuality souvisí i tendence k hodnotnému a odpovědnému vztahu, který je s tím spojen. Pro tento vztah navrhuje Erikson název intimity.²³ Intimita je však typická i pro izosexuální vztahy, tedy přátelství.²⁴ Protikladem je samota.²⁵

Toto období obvykle souvisí se vstupem do manželství nebo životem partnerů v jedné domácnosti a následně také s nástupem rodičovství. O této fázi se zde však více zmiňovat nebudeme, neboť taková situace se mladých v týmu DCŽM netýká. V historii Diecézních center života mládeže sice manžele v týmu objevíme, tato praxe se však ukázala být velmi náročnou, tudíž se v současnosti již neprovozuje.

Zkoumání mládeže z hlediska vývojové psychologie ukázalo mnohé vývojové prvky, které mohou mít vliv na rozhodnutí mladých lidí pro práci v DCŽM. Odchodem do DCŽM může být saturována například potřeba osamostatnění. Mladí jsou schopni spolupráce, samostatnosti, vyspělého jednání a péče o druhé. Obecně je toto období časem, kdy jedinec bývá silný a odolný fyzicky i psychicky, což je dalším vhodným argumentem pro jeho práci v DCŽM.

Čeští účastníci semináře *Mosty mezi lidmi – mosty mezi církvemi* se zabývali vztahem mladých lidí k církvi. Zkoumali výpovědi dvanácti lidí ve věku 16 – 31 let a došli k poznatkům, že nejčastější kritika církve se týká respektování svobody a „dospělosti“ jednotlivých křesťanů, některých konkrétních etických otázek (např. problematika sexuální morálky či bioetika) a pravidel a projevů života církve. Z toho vyplývá, že mladí mají často problémy s postojem a výroky církevních představitelů, zvláště pokud je autoritou něco předkládáno direktivním

23 Srov. ŘÍČAN, P. *Cesta životem*, s. 229 - 241.

24 Srov. tamtéž, s. 244.

25 Srov. FEIST, J., FEIST, G.J. *Theories of personality*, s. 244.

a zjednodušujícím způsobem. Dále se projevil nezájem o strukturální otázky (svěcení žen, slučování farností,...). Ukázalo se, že aktivity pro mládež jsou vnímány většinou pozitivně a že v Čechách jsou mladí vůči církvi kritičtí. Velký vliv na vnímání církve mladými má prostředí a konkrétní společenství se kterým mají zkušenost.²⁶

2.3 Pohled církve na mládež

Pohled církve na mladé lidi vychází z Bible. Ve Starém zákoně bylo mládí označením věku a souviselo s obdobím nedospělosti, slabosti či náchylnosti.²⁷ Období mládí je také považováno za dobu radosti: „*Raduj se, jinochu, ze svého mládí, užívej pohody ve svém jinošství a jdi si cestami svého srdce, za vidinou svých očí.*“ (Kaz 11,9a) V Novém zákoně mají mladí také své důležité místo. Křesťany se totiž stávali takoví lidé, kteří byli schopni přijmout změnu, radikální rozhodnutí.²⁸

Dokument II. vatikánského koncilu *Gaudium et spes* upozorňuje na ohrožení ateismem především tam, kde se k vládě dostanou přímí odpůrci náboženství. Často se to totiž projeví ve výchově mládeže.²⁹ (GS 20) Také zmiňuje potřebu nejen rozumového vzdělávání, ale i výchovy svědomí a výchovy k odpovědnosti za sebe i druhé. „*Především výchova mládeže jakéhokoliv společenského původu má být zaměřena tak, aby vyrůstali mužové a ženy nejen rozumově vzdělaní, ale velikého srdce, neboť takové naše doba velmi potřebuje.*“ (GS 31)³⁰

Velkou pozornost věnoval mládeži papež Jan Pavel II. V posynodním apoštolském listu *Christifideles laici* označuje mládež za naději lidstva. A v apoštolském listu mladým celého světa z roku 1985 připomíná bohatství

26 Srov. WIDL, M., KAPLÁNEK, M., BIEDERMANN, I. *Mládež – církev – ateismus*, s. 162 - 177.

27 Srov. BOTTERWECK, J. G., et al. *Theologisches Wörterbuch zum Alten Testament*. 5.díl. Citováno v KAPLÁNEK, M.: *Pastorace mládeže*, str. 22.

28 Srov. THEISSEN, G. *Studien zur Soziologie des Urchristentums*. Würzburg, 1979, 138 n. Citováno v KAPLÁNEK, M. *Pastorace mládeže*, str. 24.

29 Srov. *Dokumenty II. vatikánského koncilu*, s. 197.

30 Tamtéž, s.206.

mládí. Samo mládí je cenné a projevuje se v intenzivním objevování lidského „já“, v plánování či uskutečňování prvních osobních rozhodnutí.³¹ Navíc se projevuje jako mládí celé společnosti i církve. To doplňuje slovy: „*Vaše mládí není tedy jen vaším osobním nebo generačním majetkem, ale je součástí celé cesty, kterou člověk urazí na své životní pouti, a zároveň zvláštním dobrem všech. Je majetkem samého lidstva.*“³²

Když papež mluví o tom, jak se církev má chovat k mladé generaci, používá obraz učedníků putujících do Emauz: „*Jako Ježíš s Emauzskými učedníky, tak i Církev musí dnes být společníci při putování mladých, často poznamenaných nerozhodností, vzdorem a rozporuplností, aby jim zvěstovala onu stále úžasnou „zprávu“ o vzkříšeném Kristu.*“³³ Ukazuje zde, že církev by měla o mladé opravdu pečovat, snažit se o otevření mladých vůči evangeliu a eucharistii a pomáhat v hledání naplňujícího cíle.

2.3.1 Česká církev a mládež

V publikaci *Situace mládeže zvláště v pražské arcidiecézi* nacházíme odkaz na průzkum arcibiskupa Jana Graubnera z roku 1996, který zkoumal nejrůznější církevní prostředí, kde se pracuje s mládeží. Došel z závěru, že situace mládeže se zhoršuje. „*Většina respondentů uznává pozitivní vliv formačních setkání. Co nejvíce schází, je zázemí rodiny a duchovní vůdce. Zdá se tedy, že je třeba prohloubit a zintenzivnit formaci farních společenství a duchovních setkání. K tomu přidat péči o rodinu a přípravu duchovních vůdců.*“³⁴

Rozdílnost vnímání situace mládeže se projevuje například mezi názory kněží ve farnostech a řeholemi, hnutími a organizacemi, které se věnují práci s mládeží. Typické je, že kněží si přejí zaangażovaní i duchovní růst mladých především ve své farnosti, zatímco nadfarnostní organizace zdůrazňují, že formace aktivních mladých lidí vychází často odjinud než z vlastní farnosti.

31 Srov. Apoštolský list mladým celého světa u příležitosti Mezinárodního roku mládeže 1985. In *Kristus vás miluje*, s. 36.

32 Tamtéž, s. 34.

33 *Poselství papeže Jana Pavla II k XXXII. světovému dni modliteb za povolání (1995)* [online].

34 BALÍK, J. *Situace mládeže zvláště v pražské arcidiecézi – východiska a nové výzvy*, čl. 3.1.

Z výsledků sčítání návštěvnosti nedělních bohoslužeb v pražské arcidiecézi v roce 1999 odhaduje Jan Balík okolo 8% mladých lidí. Početní situace mladých věřících poukazuje spíše na potřebu práce na oblastní úrovni, než výlučně na farní.³⁵

Jan Balík upozorňuje také na to, že většina mladých věřících „*neprochází systematickou katechezí, žije v náboženské nevědomosti a nemá zkušenost ze života ve společenství mládeže,*“ což vede k subjektivizaci víry.³⁶

Podle P. Šimáčka můžeme mládež rozdělit do čtyř kategorií: vzdálení, hledající, konvertité a mladí věřící. Každá z těchto skupin má svá specifika, ale česká katolická církev si ukládá za cíl snažit se vést k evangeliu všechny, a to především v diecézním měřítku a postupně i národním. Bez setkávání mladých navzájem by to však šlo jen stěží. Chce tedy vést k vytváření opravdových, živých společenství lásky. To vychází také ze zkušenosti, že právě v takovém prostředí mnozí zatoužili po přijímání svátostí nebo rostli v rozhodnutí žít podle evangelia. Zrodila se zde povolání k zasvěcenému životu, ke kněžství i k manželství.³⁷

Pastorační plán Sekce pro mládež České biskupské konference (dále jen ČBK) považuje situaci mládeže v ČR za srovnatelnou se situací v rozvinutých státech Evropy a světa. Na mladé působí ideologie nesprávně pojatého liberalismu a absolutního relativismu.³⁸ Pastorační plán to komentuje slovy: „*Zakoušíme, že tam, kde se vytrácí „smysl pro Boha“, vytrácí se i „smysl pro člověka“. mladí lidé podléhají falešným prorokům.*“³⁹

2.3.2 Pastorece mládeže

Kaplánek aplikuje definici pastorece podle Tonnelliho na mládež, čímž zahrnuje do pastorece mládeže „*všechny aktivity, kterými se křesťané snaží podílet na realizaci Božího záměru s mladými lidmi v jejich konkrétních životních*

35 Srov. BALÍK, J. *Situace mládeže zvláště v pražské arcidiecézi - východiska a nové výzvy*, čl. 3.2.

36 Tamtéž, čl. 3.3.

37 Srov. Koncepce práce s mládeží v rámci diecéze. In *První dokumenty o Sekci pro mládež*, s. 3 - 10.

38 Srov. *Pastorační plán Sekce pro mládež ČBK*, s. 10.

39 Tamtéž, s. 10.

podmínkách.“ V tomto pojetí vychází z Boklerova chápání pastorace jako „*činnosti celého církevního společenství.*“⁴⁰

Chápání tohoto pojmu se změnilo především II. vatikánským koncilem. Do II. vatikánského koncilu se za pastoraci mládeže považovalo především působení dospělých na mladé lidi ve školách a mládežnických organizacích skrze výchovu a katecheze.⁴¹ (AA 12) II. vatikánský koncil přinesl v této tématice zvrát. Rostoucí význam mládeže vyjadřuje Dekret o apoštolátu laiků: „*Mladí lidé představují v dnešní společnosti neobyčejně významnou sílu.*“ Tento dekret prohlašuje, že nastupující vědomí odpovědnosti má vést ke zvýšení jejich apoštolské činnosti a označuje mládež za aktivního činitele slovy: „*Mladí lidé se musí stát prvními a bezprostředními apoštolý mladých tím, že budou apoštolsky působit sami mezi sebou.*“ K tomu však dodává pochybní slova: „*Avšak zatímco jejich společenský i politický význam roste, oni sami působí dojmem, že nejsou dost připraveni pro nové úkoly, které je čekají.*“ K překonání tohoto problému povzbuzuje dospělé, aby skrze osobní rozhovor a vlastní příklad na mladé působili a tak je pobízeli. (AA 12)⁴²

II. vatikánský koncil mimo jiné říká: „*Zvláštní zájem mají kněží věnovat mládeži, manželům a rodičům.*“ (PO 6)⁴³ Nemá to však být pouze péče o jednotlivce, nýbrž také vytváření pravého křesťanského společenství. Spolu s manželi a rodiči mají tedy mládež a kněz, určený pro působení mezi mládeží, poměrně výsadní místo.

V *Christifidelis laici* navíc čteme: „*Mladé lidi nelze chápat pouze jako předmět pastorační péče církve. Fakticky jsou a musí být povzbuzováni k tomu, aby se stali aktivními subjekty, činiteli evangelizace a tvůrci sociální obnovy.*“⁴⁴

Chápání postavení a úkolu mládeže se neustále vyvíjí. V současné době se práci s mládeží věnuje mnoho institucí. Církev jako instituce však přitahuje

40 KAPLÁNEK, M. *Pastorace mládeže*, s. 9.

41 Srov. *O povolání a poslání laiků v církvi a ve světě*

42 *Dokumenty II. vatikánského koncilu*, s. 397 - 398.

43 Tamtéž, s. 315.

44 *Posynodní apoštolský list Jana Pavla II. O POVOLÁNÍ A POSLÁNÍ LAIKŮ V CÍRKVI A VE SVĚTĚ* z 30. prosince 1988, čl. 46.

většinou pouze věřící.⁴⁵ Nové pojetí mládeže jako subjektu pastorační práce formuluje závěrečný dokument Společné synody biskupů Německa, jehož přeloženou část můžeme najít v publikaci Michala Kapláňka – Pastorační práce mládeže. Tento dokument se zabývá právě i oslovováním mladých, kteří jsou církvi vzdáleni. V předmluvě čteme o mládeži jako o jedincích, kteří mají velmi obtížnou úlohu. Jednak se sami teprve vyvíjejí, nemají jistotu víry a hledají osobní stanoviska a zároveň jsou prvními zástupci církve a svědky křesťanské víry pro ty mladé, kteří jsou církvi odcizeni. Tento dokument považuje pastorační práci mládeže za službu mládeži a tím i celé společnosti, nikoliv jako činnost, kterou by si církev dělala jenom sama ve svém zájmu a pro sebe. Nejedná se tedy jen o učení náboženství, setkávání na společenských akcích mládeže, apod. Do pastorační práce mládeže zahrnuje veškerou činnost církve, která pomáhá mladým lidem „realizovat se takovým způsobem, jehož měřítkem je Ježíš Kristus.“⁴⁶ Mladí mají silnou touhu po smysluplném naplněném životě. Skrze tuto touhu má církev možnost je oslovit, umožnit jim, aby prožili, „že právě křesťanská víra, více než ostatní světonázorové nabídky, otvírá cestu k seberealizaci, a tak odpovídá na otázku mladého člověka po smyslu života, po štěstí a identitě.“⁴⁷

Obecně můžeme říci, že v oblasti pastorační práce mládeže zaznamenáváme obavy z neustálého vzdalování se mladých od víry i od církve a zároveň velkou vůli tuto situaci napravit. Fakt, že většina církevních organizací v ČR pracuje pouze s věřící mládeží tomu však příliš nenapomáhá. Němečtí biskupové si jasně vymezují cíl věnovat se i mladým, kteří věřící nejsou. V našem prostředí se však zdá být potřebou začít nejprve od prohlubování víry těch, kteří jí již částečně disponují.

2.3.3 Práce a zapojení mládeže v církvi

Biblická slova Ježíše Krista: „*Jako mne poslal Otec, tak já posílám vás*“ (Jan 20,21) vyzývají každého pokřtěného k účasti na šíření evangelia. Jan Pavel II

45 Srov. KAPLÁNEK, M. *Pastorační práce mládeže*, s. 91.

46 Srov. tamtéž, s. 104 - 105.

47 Srov. tamtéž, s. 110 - 111.

se často obracel na mladé s výzvou k šíření víry, naděje a lásky. Za motto VII. světového dne mládeže v roce 1992 vybírá přímo citát: „*Jděte do celého světa a hlásejte evangelium.*“ (Mk 16,15) Tím má na mysli jednak možnost opustit domov a vydat se na misie do cizí země, ale i nutnost realizovat tuto výzvu v prostředí svého každodenního života a mezi vrstevníky. Zve mladé z tomu, aby nebyli jen „*pasivními a lhostejnými pozorovateli, nýbrž cítili se být zodpovědní za skutečnosti společenské, politické, ekonomické a kulturní.*“⁴⁸ Podobné výzvy se opakují i v následujících letech.⁴⁹ Samy světové dny mládeže mají silný misionářský rozměr. Z úst Jana Pavla II. slyšíme při mši svaté v Hradci Králové roku 1997 tutéž výzvu směřovanou právě české mládeži.⁵⁰ Benedikt XVI. vyhláší období od 29.6.2008 do 29.6.2009⁵¹ za rok svatého Pavla. V této souvislosti ve svém poselství mladým mluví o naději v živém Bohu a volá ke svědectví o zmrtvýchvstalém Kristu.⁵²

Podle závěrečného dokumentu Společné synody biskupů Německa z roku 1975, který nese název *Ziele und Aufgaben kirchlicher Jugendarbeit*⁵³ se práce mladých a s mladými má snažit o vytváření prostoru „*v němž se mladí lidé učí poznávat život, rozumět mu a dávat mu formu, kde usilují nejen pochopit a měnit život v jeho vlastních souvislostech, ale jsou otevření také otázkám po smyslu a cíli života. Jedná se o prostředí, kde se odpovědi na tyto otázky hledají u Ježíše.*“ Mládežnická práce má dále vést k zapojení mladých do života církve a společnosti a k jejímu spoluutváření.⁵⁴

Z výše uvedeného docházíme k závěru, že od II. vatikánského koncilu považuje církev mládež za velký potenciál a nechce na ni působit pouze jako na objekt, nýbrž chce ji aktivně zapojit do procesu pastorace. Extrémní formou zapojení je vlastní evangelizace mladých mezi sebou. Z vývojové psychologie víme, že pro jedince v tomto věkovém období je obvyklá radikalita související

48 Poselství Jana Pavla II. k VII. světovému dni mládeže. In *Kristus vás miluje*, s.132 - 133.

49 Srov. Poselství Jana Pavla II. k IX. A X. světovému dni mládeže. In *Kristus vás miluje*, s.167 - 168.

50 Srov. Co řekl Jan Pavel II. mladým Čechům. In *Kristus vás miluje*, s.263 - 264.

51 Srov. *Biskupství Brněnské* [online].

52 Srov. *Poselství papeže Benedikta XVI. ke XXIV. světovému dni mládeže.* [online].

53 Srovnatelný dokument v Čechách ani v celocírkevních dokumentech zatím neexistuje.

54 Dokument je citován v KAPLÁNEK, M. *Pastorace mládeže*, s. 104 - 124.

s vlastním přesvědčením, ale zároveň se jedná často ještě o osoby duchovně neustálené. Domníváme se, že největší mírou budou mladí působit evangelizačně dialogem mezi sebou, tedy diskuzí, vzájemným poznáváním postojů hledáním těch názorů, které korespondují s jejich přesvědčením.

2.3.4 Oficiální pastorační práce mládeže v ČR po roce 1989

Po pádu komunistického režimu v roce 1989 se v Československu a následně vzniklé České republice pastorační práce s mládeží značně rozšířila. V mnohem větší míře než doposud se zapojily různé řeholní řády, hnutí i farnosti.⁵⁵

Na potřebu inovace v oblasti pastorační práce mládeže reagovala i Česká biskupská konference. Vznikla Koncepce práce s mládeží v rámci diecéze, která byla schválena 11. října 1990. Pro její naplňování byla založena Sekce pro mládež ČBK (dále jen Sekce). Jejím posláním nebylo vytvářet zcela nové metody, nýbrž navázat na tradici křesťanského života české mládeže a podporovat ji. Dalším úkolem bylo také prohlubovat mezinárodní kontakty jak v úrovni organizační (např. spolupráce s Papežskou radou pro laiky), tak i v osobní rovině, tedy ve vedení mladých k chápání universalitě církve (například skrze Světové dny mládeže).⁵⁶

Dne 24. listopadu 1993 byl vydán Statut Sekce pro mládež ČBK. Tento dokument popisuje Sekci jako „výkonný orgán ČBK, jmenovitě biskupa, který je zodpovědný za pastorační práci mládeže. Posláním Sekce je péče o veškerou mládež, věřící i nevěřící.“⁵⁷ Dále vymezuje funkce členů Sekce a způsob jejího působení. Detailněji se zabývá vymezením pozice a úkolů Diecézních center pro mládež a Diecézních center života mládeže, jakožto základních výkonných orgánů Sekce pro mládež ČBK.⁵⁸

55 Srov. KAPLÁNEK, M. *Pastorační práce mládeže*, s. 97 - 98.

56 Srov. *Identita Sekce pro mládež ČBK, DCM a DCŽM*, s. 1.

57 Statut Sekce pro mládež České biskupské konference. In *První dokumenty o Sekci pro mládež ČBK*, s. 14 - 19.

58 Srov. tamtéž, s. 14 - 19.

Jak už je z názvu patrné, DCM se zabývají pastorcí mládeže na diecézní úrovni a jsou vázána řídit se linií danou ČBK a pokyny místního biskupa.⁵⁹ Jsou tedy nástroji v rukou biskupa zodpovědného za mládež., které jsou tvořeny samotnou mládeží. Na rozdíl od konkrétních hnutí, řádů a organizací se každé DCM má snažit o co nejvyšší míru universality, aby se pastore mládeže nestala působením vybraných jedinců a vybrané spirituality, ale komplexem mnoha rozličných fungujících společenství po celé diecézi. V praxi to znamená spolupráci s různými křesťanskými směry, přijímání lidí a skupin v jejich rozdílnosti a umožnění setkávání mladých všech spiritualit. Právě k takovému působení vyzývá Diecézní centra pro mládež také mons. Renato Boccardo, zodpovědný za mládež v Papežské radě pro laiky při své návštěvě v ČR. Dodává, že k uskutečňování tohoto ideálu je třeba sjednocení těch, kteří pracují s mládeží.⁶⁰

V roce 2002 vznikl Pastorační plán Sekce pro mládež ČBK, který se zabývá základní linií i jednotlivými složkami pastore mládeže v ČR. Za základní metodu stanovuje oslovování mládeže skrze formované mladé lidi, kteří mají v církvi skutečné zázemí. Nezapomíná na pastore mládeže různých složek místní (farní) či universální církve, např. řeholí, hnutí atd., které se zaměřují na různé cílové skupiny podle svého charismatu. K tomu však vyžaduje spolupráci mezi DCM a ostatními složkami, které v pastore mládeže pracují.⁶¹

V této souvislosti Kaplánek upozorňuje na neustále přetrvávající styl „oficiální“ pastore směrem shora dolů, tedy že mladí nedostávají možnost ovlivnit obsah a formu činnosti Sekce pro mládež. Zdůrazňuje také potřebu mladých „zažít, že úsilí má nějaký smysl.“ Což souvisí se zapojením mladého člověka jako subjektu, nikoliv jako objektu, v extrémním případě až manipulovaného.⁶² Z výše uvedeného vyplývá, že Sekce je výkonným orgánem biskupů shromážděných v ČBK, DCM pracuje jménem diecézního biskupa

59 Srov. Statut Sekce pro mládež České biskupské konference. In *První dokumenty o Sekci pro mládež ČBK*, s. 16.

60 Srov. Střípky z mezinárodního setkání animátorů RYCHNOV NAD KNĚŽNOU – SRPEN 1996. *Budoucnost církve*, 1996, č. 7, s. 2.

61 Srov. *Pastorační plán Sekce pro mládež ČBK*, s. 15.

62 Srov. KAPLÁNEK, M. *Pastore mládeže*, s. 95 - 97.

a v jeho intencích, ale to neznamená, že je vynechána mládež. DCM a DCŽM jsou v přímém kontaktu s mladými lidmi. Vzhledem k našemu tématu můžeme také dodat, že mladý člověk, který působí v týmu DCŽM je obvykle v blízkém kontaktu se členy Sekce. Využije-li této příležitosti, může být velmi dobrým přímým zprostředkovatelem mezi mládeží a Sekcí a tím se může podílet na oficiálně řízeném diecézním procesu práce s mládeží. V neposlední řadě Sekce a DCM zorganizovala již mnoho celostátních⁶³ a diecézních fór mládeže. Jedná se o diskusní setkání biskupů a mládeže.

V současné době je tedy oficiální pastorece mládeže v ČR řízena Sekcí pro mládež ČBK, která ke svému působení využívá DCM. DCM spolupracuje s dalšími organizacemi, hnutími a řády i neoficiálně organizovanými skupinami. Do odpovědnosti DCM spadají i DCŽM, kterými se budeme zabývat v následující kapitole.

63 Svatá Hora 1999, Žďár nad Sázavou 2002, Tábor 2007

3. Diecézní centrum života mládeže

Podle Statutu Sekce pro mládež ČBK je Diecézní centrum života mládeže (dále jen DCŽM) „*místem, kde mládež nachází stálé přijetí a stálé společenství, má být skutečným domovem, má napomoci obnově fyzických i duchovních sil, snaží se mládež nenásilně formovat a ukazovat krásu opravdového života s Bohem.*“⁶⁴ Diecézní centrum života mládeže vzniká za určité situace a je něčím specifickým. V této kapitole se budeme zabývat vysvětlením podstaty DCŽM a mladým člověkem, který se rozhodl pro práci v DCŽM.

3.1 Historie

Abychom mohli nahlédnout problematiku DCŽM, je potřeba objasnit historické pozadí vzniku těchto center. První centrum vzniklo na konci 70.let dvacátého století, tedy v období normalizace. Atmosféra těchto let se vyznačovala pesimismem z nekončícího komunismu. Přesto se obnovují některé řády, jako například dominikáni, boromejky nebo františkáni. Velký význam mají také salesiáni. Setkáváme se i s působením nových hnutí, především Hnutí fokoláře a charizmatická obnova. S mládeží se pracuje především pod hlavičkou pionýrských nebo turistických oddílů. Začíná se však také projevovat nový trend mezi křesťanskou mládeží: mladí lidé se začínají znovu tajně scházet. V malých skupinách se obvykle setkávají v soukromých domech, jezdí společně na hory a tráví spolu volný čas.⁶⁵

V Chomutově začal v té době působit mladý kněz Miroslav Šimáček. Jelikož byl aktivní, hodně se věnoval lidem a působil i mezi mládeží, brzy začal mít problémy se Státní bezpečností a církevními tajemníky.⁶⁶ Následně byl tedy roku 1979 vyslán do nejbližší farnosti litoměřické diecéze – do Příchovic.⁶⁷

64 Statut Sekce pro mládež České Biskupské konference. In *První dokumenty o Sekci pro mládež ČBK*, s. 17 - 18.

65 Srov. BALÍK, J. *Na cestě s mladými*, s.56 - 59.

66 Srov. BALÍK, J. *Cesta k domovu*, s. 20.

67 Srov. ŠIMÁČEK, M. Přednáška o DCŽM na Evropském kongresu o pastoraci mládeže. In *Diecézní centra života mládeže I. Sborník o podstatě těchto center a jejich každodenním životě*, s. 5 – 7.

Ve farnosti nebyli téměř žádní farníci. Zpočátku se P. Šimáček věnoval službě lidem v okolí. Postupně však do Příchovic začali přijíždět jeho mladí přátelé.⁶⁸ Přijímal je, prožíval s nimi jednotlivé dny, zpovídal, rozmlouval s nimi a snažil se vytvářet živé křesťanské společenství. Množství příchozích se zvyšovalo. Přibývalo i hledajících a nevěřících, kteří do Příchovic přijížděli.

Důležitým aspektem, který ovlivňoval působení P. Šimáčka bylo také to, že se již od semináře snažil žít v duchu Hnutí fokoláre. Často tedy ti, kteří za ním přijížděli byli také kněží z tohoto hnutí. Místní fara se pomalu stávala neoficiálním centrem pro mládež, které dostalo název Křižovatka. Přestože fokolarínská spiritualita měla své zásadní místo při vzniku tohoto díla (dokonce z návštěvníků Příchovic vzešlo několik fokolarínů a fokolarínek), nikdy netvořilo součást hnutí.⁶⁹

Postupem času na faru přicházeli další a další lidé a bylo potřeba přizpůsobit budovu zvyšujícímu se počtu mladých. Začal vznikat i ustálený režim dne a skupinka mladých, která se o dům a program trvaleji starala.

Po pádu komunistického režimu bylo dílo P. Miroslava Šimáčka inspirací pro pastorační mládeže v ČR a postupně došlo ke zřízení podobných center i v dalších diecézích.⁷⁰ Jsou to domy, které se většinou nacházejí uprostřed přírody a žije v nich tým mladých lidí spolu s knězem. Smyslem těchto míst je evangelizace, nepřetržitá otevřenost a přijímání mladých lidí a život ve společenství.⁷¹

3.2 Pozice DCŽM

Z kapitoly o pastorační mládeže v České republice víme, že DCM má na starosti celkový stav pastorační mládeže v diecézi. Jedním z jeho přímých nástrojů je DCŽM. Tomu odpovídá i fakt, že zodpovědný za DCŽM je členem DCM. DCŽM zakládá diecézní biskup v rámci svého pastoračního působení a je

68 Srov. BALÍK, J. *Cesta k domovu*, s. 21.

69 Srov. tamtéž, s. 30 - 31.

70 Srov. ŠIMÁČEK, M. Přednáška o DCŽM na Evropském kongresu o pastorační mládeže. In *Diecézní centra života mládeže I. Sborník o podstatě těchto center a jejich každodenním životě*, s. 5 – 7.

71 Srov. BALÍK, J. *Na cestě s mladými*, s. 166.

majetkem biskupství, které také finančně zabezpečuje jeho chod.⁷² V současné době má každá diecéze své DCM (popř. arcidiecéze – ADCM), ne všude však je i DCŽM. Konkrétně se jedná o plzeňskou diecézi, kde DCŽM teprve vzniká a ostravsko-opavskou, kde funguje podobný dům, který se nazývá Diecézní středisko mládeže, ale neřadí se k ostatním DCŽM. Informace, které budou následovat se týkají všech diecézí kromě pražské. Její situaci vysvětlíme hned poté.

Jednotlivá DCM sídlí na biskupství a dům DCŽM je umístěn mimo město, obvykle v horách. Z důvodů financování jsou v režii občanských sdružení. To proto, že v době jejich vzniku byla občanská sdružení jedinou cestou k získání příspěvků na práci s mládeží. V Praze došlo na přání kardinála Miloslava Vlika k ustanovení DCM za samostatnou právnickou osobu. Tím bylo ulehčeno pražskému arcibiskupství, neboť do té doby procházela veškerá administrativa přes něj. S tím částečně souvisí druhý rozdíl, a to že kancelář ADCM je přímo v budově ADCŽM – Nazaret, která se nachází v Praze 4 – Kunraticích.⁷³

3.3 Fungování a spiritualita DCŽM

Jak už bylo řečeno, v DCŽM žijí mladí lidé spolu s knězem. Za provoz domu i kvalitu života v DCŽM je zodpovědný právě kněz, který zde působí dlouhodobě, zatímco mladí přicházejí a odcházejí. Kněz a mladí členové týmu mají každý svou vlastní funkci, ale dohromady tvoří jeden tým.⁷⁴ Toto základní společenství „*usiluje o praktický život křesťanské lásky a o to, aby byl Kristus přítomen v jejich středu.*“⁷⁵ V praxi to znamená, že se tým společně modlí, pracuje, prožívá zábavu nebo odpočinek.⁷⁶ Tím se snaží vytvářet zázemí domova, kam mohou mladí přicházet, kde se mohou sdílet a zakoušet reálné společenství

72 Srov. Statut Sekce pro mládež České biskupské konference. In *První dokumenty o Sekci pro mládež ČBK*, s. 16 - 17.

73 Informace z rozhovoru s P. Janem Balíkem.

74 Srov. BALÍK, J. Místo kněze v týmu a profil člena týmu. In *Diecézní centra života mládeže I. Sborník o podstatě těchto center a jejich každodenním životě*, s. 27.

75 BALÍK, J. *Na cestě s mladými*, s. 166.

76 Srov. BALÍK, J. Charakteristika DCŽM, jeho spiritualita a univerzalita. In *Diecézní centra života mládeže I. Sborník o podstatě těchto center a jejich každodenním životě*, s.13 - 14.

církve. Jinými slovy to znamená spojení dvou složek – duchovního rozměru a přirozeně lidského přátelství.⁷⁷

Spiritualita DCŽM vychází z obecné spirituality církve, zdůrazněné II. vatikánským koncilem, dokumentem *Novo millennio ineunte* a sděleními Jana Pavla II. a Benedikta XVI. mladým. Tedy snaží se „*umožnit setkání s autentickou církví a její univerzální spiritualitou.*“⁷⁸ Základem života v DCŽM je duchovní skutečnost, že Ježíš Zmrtvýchvstalý je tam, kde jsou dva nebo tři shromáždění v jeho jménu (srov. Mt 18,20). Podstatou tedy není perfektní zázemí, parta dobrých kamarádů v týmu nebo organizace složená z odborníků na teologii, management či psychologii.⁷⁹ Všechny tyto aspekty jsou pro DCŽM přínosné, nikoliv však nejdůležitější.

P. Jan Balík mluví o konkrétních prvcích křesťanské spirituality důležitých pro společenství v DCŽM, přičemž vychází ze základního předpokladu, že mladí ze stálého týmu jsou křesťané. Prvním z prvků je Slovo Boží, které je inspirací pro každodenní život a vede k radikalitě života podle evangelia. K tomu slouží ranní společné zamyšlení nad krátkým úryvkem z Bible, tzv. slovo na den. Zdrojem psychické síly by mělo být také časté slavení mše svaté, přijímání eucharistie a svátosti smíření. Zpovědníkem může být jak zodpovědný kněz, tak i jiný. Rozhodnutí je osobní volbou člena týmu. Dalším neméně podstatným prvkem je sdílení a budování vzájemné důvěry. To vše napomáhá a vede k vytváření společenství mezi jednotlivými členy týmu.

Kromě duchovních základů, má však své místo i technické zabezpečení chodu centra života mládeže. Jedná se o zajištění příjemného a čistého prostředí, a také o ekonomickou stránku. DCŽM se snaží uvádět do praxe Ježíšova slova: „*Hleďte především jeho království a spravedlnost, a všechno ostatní vám bude přidáno,*“ (Mt 6,33) a „*Dávejte a bude vám dáno.*“ (Lk 6,38a) Tato slova jsou naplňována snahou poctivě hospodařit, ale zároveň se nestrachovat o přísun peněz nebo nevyžadovat pevnou taxu za pobyt, nýbrž přijímat příspěvky podle

77 Srov. BALÍK, J. *Na cestě s mladými*, s. 166.

78 BALÍK, J. Charakteristika DCŽM, jeho spiritualita a univerzalita. In *Diecézní centra života mládeže I. Sborník o podstatě těchto center a jejich každodenním životě*, s. 19.

79 Srov. tamtéž, s. 14.

konkrétních možností jednotlivců.⁸⁰ Z hlediska práce s mládeží je důležité „vedení domu s pochopením pro mladé.“⁸¹ K dobré organizaci slouží i denní řád. Jednou ze základních myšlenek je také snaha o stálou otevřenost a připravenost k přijetí příchozích.⁸²

Když se podíváme na výčet základních principů fungování DCŽM podle P.Miroslava Šimáčka, nalezneme zde navíc: „pružný, ale jasný program; zakotvení v církvi; péče a formace těch, kteří jsou ve stálém týmu; prostý a skromný způsob života; program tvořený samotnou mládeží.“⁸³

V DCŽM jsou pořádány akce různého charakteru. Jejich rytmus je však určován denním řádem. Ten však není detailním rozvrhem a má být přizpůsobitelný aktuálním návštěvníkům domu.⁸⁴ Denní řád má každé DCŽM svůj a je zárukou toho, že z programu nevymizí důležité aktivity. Můžeme nastínit body, které mají všude stejné. Po snídani se všichni schází ke „slovu na den“, během dne obvykle nechybí mše svatá. Večer je věnován sdílení a vítání nově příchozích. Dalším prvkem je častá modlitba k Panně Marii a podílení příchozích na společném životě – zábava i práce. Jídlo je příležitost pro vytváření společenství, večer může být určen pro sdílení nad slovem na den.⁸⁵

Docházíme k závěru, že DCŽM jsou místa, kde mají mladí mladým ukazovat přijatelnou formu křesťanského života a skrze jednotlivé prvky v programu nabízet možnost vlastního zapojení a setkání s autentickou církví.

80 Srov. BALÍK, J. Zkušenosti jednotlivých DCŽM. In *Diecézní centra života mládeže I. Sborník o podstatě těchto center a jejich každodenním životě*, s. 28 - 32.

81 ŠIMÁČEK, M. Přednáška o DCŽM na Evropském kongresu o pastoraci mládeže. In *Diecézní centra života mládeže I. Sborník o podstatě těchto center a jejich každodenním životě*, s. 7.

82 Srov. BALÍK, J. Zkušenosti jednotlivých DCŽM. In *Diecézní centra života mládeže I. Sborník o podstatě těchto center a jejich každodenním životě*, s. 33.

83 ŠIMÁČEK, M. Přednáška o DCŽM na Evropském kongresu o pastoraci mládeže. In *Diecézní centra života mládeže I. Sborník o podstatě těchto center a jejich každodenním životě*, s. 6 - 7.

84 Srov. BALÍK, J. Zkušenosti jednotlivých DCŽM. In *Diecézní centra života mládeže I. Sborník o podstatě těchto center a jejich každodenním životě*, s.28 - 32.

85 Srov. BALÍK, J. *Cesta k domovu*, s. 26 - 30.

3.4 Člen týmu

Pracovníci v DCŽM se souhrnně (tedy včetně kněze) nazývají „tým“, pro mladé z týmu se ujalo označení „týmák“. Po těchto mladých nejsou vyžadovány žádné sliby podobné řeholním či jiné závazky. Proto mohou své působení v DCŽM kdykoliv ukončit.⁸⁶ Za ideální délku pobytu v týmu se považují 2-3 roky.⁸⁷ Podle výzkumu však mladí v týmu stráví spíše 1-2 roky.⁸⁸ Úkolem člena týmu je vytvářet společenství domu a být připraven ke službě příchozím. To znamená, že není možné klasicky vykazovat pracovní dobu.⁸⁹ Ze svého platu zpětně přispívají na vlastní pobyt v domě (např. na stravu).⁹⁰

Podle P. Balíka můžeme člena týmu definovat jako animátora, tedy jako člověka víry, člověka církve, přítele mladých a moderátora společenství.⁹¹ Zároveň se jedná o běžného mladého člověka, který se snaží žít křesťanský život, má své problémy, otázky, duchovní problémy, nedokonalosti i hříchy.⁹²

3.4.1 Očekávání církve

Při zkoumání očekávání církve jsme zjistili, že se v podstatě překrývá s očekáváním a požadavky zakladatelů Diecézních center života mládeže. První DCŽM totiž vzniklo spontánně a na základě této zkušenosti začali biskupové jednotlivých diecézí zřizovat další ideově totožné domy. Na jejich zavedení do provozu však stále měla vliv zkušenost zakladatele příchovické Křižovatky P. Miroslava Šimáčka, ke které se později přidala i zkušenost P. Jana Balíka. Ti se následně stali členy nově vzniklé Sekce pro mládež ČBK, čímž se tyto dvě pozice

86 Srov. BALÍK, J. Charakteristika DCŽM, jeho spiritualita a univerzalita. In *Diecézní centra života mládeže I. Sborník o podstatě těchto center a jejich každodenním životě*, s.13 - 14.

87 Srov. BALÍK, J. Místo kněze v týmu a profil člena týmu. In *Diecézní centra života mládeže I. Sborník o podstatě těchto center a jejich každodenním životě*, s. 22 - 23.

88 Srov. ČAPEK, J. *Diecézní centra života mládeže II. Výzkum života týmáků v Diecézních centrech života mládeže*, s. 16.

89 Tam, kde jsou členové týmu zaměstnání jako pastorační asistenti (např. v pražském ADCŽM), pracovní dobu vykazovat musí.

90 Srov. BALÍK, J. Postřehy v heslech. In *Diecézní centra života mládeže I. Sborník o podstatě těchto center a jejich každodenním životě*, s. 61.

91 Srov. BALÍK, J. *Na cestě s mladými*, s. 311 - 321.

92 Srov. BALÍK, J. Charakteristika DCŽM, jeho spiritualita a univerzalita. In *Diecézní centra života mládeže I. Sborník o podstatě těchto center a jejich každodenním životě*, s.13 14.

překryly. To však nahrává tomu, aby DCŽM mohly být přímými nástroji pastorační mládeže v rukou církve.

O očekávaných funkcích DCŽM jsme se již nepřímo zmínili. Můžeme je shrnout do několika oblastí. První z nich je, že dům i členové týmu mají být neustále otevřeni příchozím mladým, dále mají usilovat o vytváření společenství a domova, nenásilné formování a ukazování života s Bohem skrze vlastní svědectví křesťanského života a zvaní mládeže k zapojení do života DCŽM a následně i církve. Nyní se budeme zabývat pracovníky v DCŽM.

Víme, že členové týmu jsou většinou zaměstnání jako pastorační asistenti. Tento fakt může vést k domněnce, že církve od nich předpokládá především teologické a pedagogické působení. Vztahují se na ně však i požadavky které jsou kladeny na DCŽM obecně. Jaké jsou motivy, které vedou jednotlivé členy k této práci? Budeme se jimi zabývat v praktické části této práce. Nyní se podívejme na to, jaký by měl ideální pracovník DCŽM být.

P. Jan Balík udává ideální profil člena týmu. Za spodní věkovou hranici považuje 20 let a jeho vzdělání by mělo být minimálně středoškolské. Po psychické i fyzické stránce by měl být normální a zdravý. Základním předpokladem je „*schopnost žít v trvalém společenství*.“ Tato schopnost se velmi často projeví až po vstupu do týmu. Důležitý je také stav osobního duchovního života, pravidelný svátostný život, zakotvenost v církvi a dobrý vztah k učením církve a k církevním autoritám. Zapomenout bychom neměli ani na schopnost práce s mládeží. Dobrým, nicméně ne nezbytným, předpokladem je také zkušenost s účastí či animací společenství nebo předchozí dlouhodobý kontakt s daným DCŽM.⁹³

93 Srov. BALÍK, J. Místo kněze v týmu a profil člena týmu. In *Diecézní centra života mládeže I. Sborník o podstatě těchto center a jejich každodenním životě*, s 22 - 23.

3.4.2 Personální vybavení

Každý člen týmu má mít jasně vymezené kompetence a zodpovědnost za určitou oblast. Se svou rolí by měl být každý spokojen a měla by také odpovídat jeho vlohám a schopnostem. Činnost však nemá být upřednostňována před vztahy. Je ale možné ji s budováním vztahů spojit a přizvat k ní příchozí.

Zapomínat by se nemělo na odpočinek a odreagování jednotlivce i společně v týmu (např. oběd v restauraci, výlet, posezení). Kněz má dbát na to, aby měl každý člen týmu vyhrazený čas na odpočinek. Obvykle to bývá formou určení jednoho volného dne v týdnu.⁹⁴

Pro spokojenost služby mladých vymezuje P. Jan Balík i podmínky, které je třeba dodržovat ze strany DCŽM. Jsou to: zkušební doba (do 3 měsíců), jasně stanovená doba pobytu (s možností prodloužení), finanční odměna, pracovní volno, vymezené a jasně stanovené pracovní kompetence.⁹⁵

O personálním vybavení se zmiňuje SWOT analýza z roku 2004, která zkoumala funkce a rizika center života mládeže typu Křižovatka a Vesmír. Mezi silné stránky patří „*motivovaný, formovaný a vzdělaný tým mladých lidí, kteří jsou schopni odvést obrovský rozsah dobrovolné práce. Mimořádně schopní a výkonní vedoucí center trvale podávající „heroické“ výkony. Solidní okruh dalších spolupracovníků. Existence podpůrné struktury: Sekce pro mládež ČBK.*“⁹⁶ Slabou stránkou však je nedostatek lidí v týmu, což vede k přetěžování. Nejvíce jsou přetíženi vedoucí center, protože většinou vykonávají zároveň kněžskou službu, věnují se správě farnosti a vedení DCM i DCŽM. Tato situace je riziková, neboť trvalé přetížení může vést k fyzickému i psychickému selhání.⁹⁷ Domníváme se, že zjištěné výsledky by byly shodné i u ostatních DCŽM.

94 Srov. BALÍK, J. Postřehy v heslech. In *Diecézní centra života mládeže I. Sborník o podstatě těchto center a jejich každodenním životě*, s. 63 - 64.

95 Srov. BALÍK, J. Místo kněze v týmu a profil člena týmu. In *Diecézní centra života mládeže I. Sborník o podstatě těchto center a jejich každodenním životě*, s. 22 - 23.

96 ŠIMÁČEK, J. SWOT analýza funkce a rizik center života mládeže typu Křižovatka a Vesmír. In *Diecézní centra života mládeže I. Sborník o podstatě těchto center a jejich každodenním životě*, s. 42 - 45.

97 Srov. tamtéž, s. 42 - 45.

V roce 2001 bylo zkoumáno, zda pobyt v týmu přináší hlubokou lidskou a duchovní formaci. Pozitivně hodnocena byla především duchovní formace, zatímco formace pro práci s mládeží byla často hodnocena i negativně. Respondenti postrádali především pedagogicko-psychologickou přípravu.⁹⁸ Na tuto potřebu odpovídá církev zřízením Studijně formačního kurzu (dále jen SFK), který však není určen pouze členům týmu z DCŽM, nýbrž také kněžím zodpovědným za mládež, zástupcům řeholí a hnutí, absolventům diecézních kurzů pro animátory a podobně. Jedná se o dvouletý vzdělávací a formační program, který se věnuje prohloubení sociologických, pedagogických a psychologických témat, metodice práce s mládeží a součástí kurzu jsou i exercicie.⁹⁹

Personální vybavení DCŽM je jedním z klíčových aspektů jejich fungování. Početní stav je ve většině DCŽM nedostačující. Důvody jsou různé. V některých diecézích jsou kladeny vysoké požadavky ze strany zodpovědných biskupů, jinde ze strany DCŽM. Důvodem může být i finanční situace DCŽM či nezájem mladých.

98 Srov. ČAPEK, J. *Diecézní centra života mládeže II. Výzkum života týmáků v Diecézních centrech života mládeže*, s. 21.

99 Srov. BALÍK, J. *Na cestě s mladými*, s. 181 - 182.

4. Motivace pro práci v ADCŽM Nazaret

Když mluví P. Balík o předpokladech člena týmu, zmiňuje se také o předpokládané či očekávané motivaci mladých: „*sloužit Bohu v mladých lidech, cítit určité povolání a poslání.*“ K tomu dodává: „*Tato služba se nedá zaplatit a plat by ani neměl být motivací. Je spíše kapesným a také způsobem, jak je zajištěno pojištění mladých a jejich právní postavení před společností. Člověk, který přichází do týmu, by měl dopředu vědět, do čeho jde.*“¹⁰⁰ K tomu dodáváme, že finanční situace se od doby, kdy byly formulovány tyto požadavky trochu změnila. Původně byli členové týmu bez platu – na rovině dobrovolníků. Později dostávali minimální mzdu. Až po čase se stalo pravidlem, že členové týmu jsou zaměstnání jako pastorační asistenti. Přestože výše jejich platu je ve srovnání s jiným zaměstnáním nízká, příspěvky na vlastní stravu či pobyt pro ně neznamenaají zásadní úbytek financí a z jejich příjmu lze i šetřit do budoucnosti. Reálnou souvislostí platu a motivace se budeme zabývat ve výzkumu.

Základním důvodem pobytu v DCŽM by tedy měl být Bůh a druzí. Život pro Boha vychází z osobního vztahu s ním a život pro druhé z vytváření společenství skrze vzájemnou lásku, sdílení a vedení.

Cílem této práce je zjistit, co zvyšuje motivaci k práci v DCŽM a zda nějak souvisí motivy mladých lidí pro práci v DCŽM s motivy katolické církve pro zřizování a následné udržování těchto center. Očekávání církve jsme objasnili v kapitole 3.4.1 a nyní se zaměříme na skutečnou motivaci členů týmu, abychom mohli tyto dva aspekty porovnat. Ptáme se tedy, co mladé lidi motivuje ke vstupu a následné práci v týmu DCŽM?

Průzkum jsme se rozhodli provést pouze v jednom DCŽM. Tato volba vychází z faktu, že každé DCŽM je jiné a přestože všechna DCŽM mají stejný ideový základ, mohou se v konkrétních praktických záležitostech velmi lišit. Z důvodu dlouhodobé předchozí zkušenosti s pražským ADCŽM Nazaret jsme

100 BALÍK, J. Místo kněze v týmu a profil člena týmu. In *Diecézní centra života mládeže I. Sborník o podstatě těchto center a jejich každodenním životě*, s. 23.

vybrali právě ono. Odlišností tohoto centra je především to, že se na rozdíl od ostatních nachází přímo ve městě, což mu dává mnohá vlastní specifika.

Pro zkoumání motivace mladých, lidí pro vstup a následnou práci v DCŽM jsme použili dotazník s exploračním charakterem (viz. Příloha 1). Dotazník obsahoval otevřené i uzavřené otázky. Zkoumali jsme skupinu lidí, kteří byli v týmu v pražském ADCŽM Nazaret v letech 2004-2009. V tomto období se v Nazaretě vystříдалo 12 členů, z nichž dotazník vyplnilo 9 respondentů. Náš vzorek je poměrně malý, nicméně 75% návratnost považujeme za dostatečnou k vyvozování závěrů. Jelikož u některých otázek napsali respondenti více odpovědí, budeme u jednotlivých kategorií uvádět četnost podle počtu výskytu, tudíž se nebude shodovat s počty respondentů a nebudeme ji ani převádět na procenta. Průměrný věk našeho vzorku je 21,8 let. Jednotlivci strávili v týmu v průměru 21,6 měsíců. To znamená, že průměrně končili svůj pobyt mezi 23. a 24. rokem života. Z toho vyplývá, že se většinou jednalo o lidi v období začátku rané dospělosti a můžeme u nich předpokládat především ty vlivy, které jsme popsali v kapitole 2.2, tedy idealistický pohled na svět a zároveň schopnost přijetí zodpovědnosti a potřebu intimity (nejen ve vztahu k sexuálnímu partnerovi).

4.1 Motivace pro vstup do týmu

Ve výzkumu života týmáků v Diecézních centrech života mládeže zjišťoval Jan Čapek mimo jiné očekávání a důvody rozhodnutí pro vstup do týmu. Nejčastěji se vyskytoval motiv života pro druhé, pomoci a zvěstování evangelia. Konkrétně se zde vyskytly například tyto odpovědi: „*pomáhat druhým a být užitečný, vytvářet domov pro osamělé a hledající, předávat zkušenosti s Bohem i v životě, pomoci mladým a dětem, předávat své nadšení, živěji se zapojit do života církve u nás, je krásné dát se do služby mladým lidem, kteří nás potřebují.*“¹⁰¹ Dále touha po zdokonalení křesťanského života ve společenství a naplnění Boží vůle. Výjimkou nebylo ani rozpoznání vlastního povolání či

101 ČAPEK, J. *Diecézní centra života mládeže II. Výzkum života týmáků v Diecézních centrech života mládeže*, s. 22 - 24.

rozhodnutí pro změnu dosavadního života. Pro některé chlapce bylo důvodem i absolvování civilní služby. Pro současné chlapce však již tento důvod není aktuální, neboť povinná vojenská služba byla v roce 2005 v ČR zrušena.¹⁰²

Podívejme se, jaká očekávání a důvody pro vstup měli mladí, kteří v ADCŽM Nazaret momentálně působí, nebo působili v posledních pěti letech. Zjištěné motivy uvádíme v jednotlivých tabulkách.

Odpovědi na otázku č.1: Proč jsi se rozhodl(a) jít do DCŽM do týmu?	Výskyt
Být užitečný	3
Služba druhým, dát něco ze sebe	4
Dělat co mě baví	2
Nová zkušenost	2
Poznání Boha	2
Práce s mládeží	2
Nabídka od ADCŽM	2
Poznání zákulisí ADCŽM	1
Vidět program z pozice organizátora	1
Služba Církvi	1
Dobrý vzor v týmačce přede mnou	1
Být mezi mladými	1
Vlastní rozvoj	1
Předchozí dobrá zkušenost s Nazaretem	1
Chtěl jsem se osamostatnit	1
Přiblížení se k církvi	1

Tabulka 1

V první otázce dotazníku jsme se snažili zjistit co největší šíři důvodů, které vedly mladé k rozhodnutí ke vstupu do týmu (viz. tabulka č.1). Mezi nejčtenějšími důvody ke vstupu do týmu uvedli respondenti službu druhým a církvi, což souvisí také s touhou po užitečnosti. Dále byli motivováni vidinou osobní spokojenosti (tedy rozvojem a činností která je baví) a očekávali i nové zkušenosti a pohledy.

102 Srov. ČAPEK, J. *Diecézní centra života mládeže II. Výzkum života týmáků v Diecézních centrech života mládeže*, s. 22 - 24.

Odpovědi na otázku č.2: Co všechno mělo vliv na Tvé rozhodnutí?	Výskyt
Delší dobu mě to už lákalo	2
Nabídka od ADCŽM	2
Dělat co mě baví	2
Touha být užitečný	2
Chtěl jsem se osamostatnit	1
Chtěl jsem se přiblížit církvi	1
Dobré zkušenosti jako účastník	1
Zkusit práci s mládeží	1
Ukončení školy	1
Povzbuzení od přátel že to dokážu	1
Nenaplnění předchozí práci	1
Práce s mládeží	1
Nabídka od kněze z farnosti	1
Řešení životní situace	1
Touha poznat jiné DCŽM	1
Škola	1
Bůh	1
Rodina	1

Tabulka 2

V druhé otázce jsme se ptali na vlivy působící během rozhodování pro vstup do Nazareta (viz. tabulka č.2). Zjistili jsme, že pro mnohé byl nástup řešením momentální životní situace (absolvování SŠ, apod.). Dále působila touha po práci s mládeží, věnování se oblíbené činnosti. Možnost stát se členem, také často vycházelo z nabídky kněze či ADCŽM.

Odpovědi na otázku č.3: Očekával(a) jsi od vstupu do týmu něco?	Výskyt
Zakusit život v týmu	4
Duchovní posílení	3
Nová přátelství	2
Nic	2
Zábava	1
Změna života	1
Naplnění	1
Praxe	1
Týmovost	1
Osobní růst	1

Tabulka 3

V následujících otázkách jsme se snažili o konkretizaci a zařazení jednotlivých motivů. Ptali jsme se, co respondenti očekávali, na co se těšili a čeho se obávali. (viz. tabulka č.3) Při zkoumání očekávání se ukázalo, že mladí očekávají především zkušenost života v týmu, posílení duchovního života a vlastní užitek (naplnění, praxe, rozvoj).

Odpovědi na otázku č.4: Těšil(a) jsi se na něco?	Výskyt
Nové kontakty	3
Práce mezi mladými	2
Něco nového	2
Lidé v DCŽM	2
Vytváření zázemí	1
Život v oblíbeném místě	1
Rozmanitá práce	1
Poznání Prahy jinak než jako turista	1
Změna prostředí	1
Společenství	1
Duchovní růst	1
Činnost, která mě baví	1

Tabulka 4

Na co se členové týmu těšili jsme se dozvěděli ve čtvrté otázce (viz. tabulka č.4). Jednalo se opět především o kontakt a práci s mladými, včetně ostatních členů týmu. Poměrně důležitá se zdá být i změna, kterou vstup do týmu přináší.

Odpovědi na otázku č.5: Obával(a) jsi se něčeho?	Výskyt
Vlastní selhání	3
Vztahy v týmu	2
Nic	2
Vztahy s knězem	1
Nedostatek zkušeností	1
Omezení volnosti	1
Poznání svých dalších chyb	1

Tabulka 5

Nemůžeme předpokládat, že taková životní změna s sebou nepřináší i obavy. Mladí lidé měli strach především z nezvládnutí této práce fyzicky, psychicky či z nedostatku zkušeností a ze vztahů v týmu. V případě, že by tyto aspekty byly opravdu tak náročné, mohlo by to vést k brzkému nástupu nechuti a syndromu vyhoření. Ty mají na pracovní motivaci velmi negativní účinek.

Odpovědi na otázku č.6: Přerušil(a) či ukončil (a) jsi kvůli vstupu do týmu studium či zaměstnání?	Výskyt
Přerušení zaměstnání	5
Kombinované studium, individuální plán	5
Čerstvý absolvent SŠ	2

Tabulka 6

Momentální životní situací se zabývala další otázka. Zajímalo nás, jestli respondenti přerušili či ukončili studium nebo zaměstnání (viz. tabulka č.6). Nejčastější odpověď byla přerušení zaměstnání, přičemž někteří z nich zároveň pokračovali v studiu podle individuálního plánu či v kombinovaném studiu. Dva mladí ve studiu pokračovali a dva byli čerstvými absolventy SŠ. Z toho vyplývá, že na rozdíl od Diecézních center života mládeže v jiných diecézích, pražští členové týmu zůstávají či dokonce začínají studovat i v průběhu pobytu v DCŽM. To vychází pravděpodobně především z místní situace, tedy z toho, že ostatní DCŽM sídlí v prostředích odkud jsou vysoké školy hůře dostupné.

Odpovědi na otázku č.7: Cítil(a) jsi to jako nějaké povolání?	Výskyt
Ano	6
Ne	3

Tabulka 7

Sedmá otázka se zabývala duchovními motivy a pocíťováním povolání k této práci (viz. tabulka č.7). Zajímavé je, že chlapci svůj vstup do týmu nepocíťovali jako určitý druh povolání, zatímco všechny dívky kromě jedné, která byla v Nazaretě jen velmi krátce (pouze za účelem nahlédnutí do fungování tohoto

DCŽM) ano. Domníváme se, že to pravděpodobně vychází z dívčího založení pro vztahy a péči o ostatní a také z tendence ke spolupráci, nikoliv k soupeření. Obecně totiž v současné době do týmu vstupuje podstatně větší procento dívek.

Odpovědi na otázku č.8: Proč jsi si vybral(a) zrovna pražské ADCŽM – Nazaret?	Výskyt
Znal jsem ho z předchozích návštěv	4
Byl jsem osloven, sháněli lidi	3
Chtěl jsem zůstat ve vlastním prostředí, arcidiecézi	3
Neznal jsem jiné DCŽM	2
Poznání nového	1

Tabulka 8

Pro úplnost našeho průzkumu jsme se zajímali, proč si daní jednotlivci vybrali právě pražské ADCŽM Nazaret. Většina respondentů uvedla, že pochází z pražské arcidiecéze, a tak zůstali ve svém prostředí nebo neznali jiné DCŽM. A zároveň výběr obvykle vycházel z oslovení daným ADCŽM.

Při vyhodnocování odpovědí z první a druhé otázky jsme zjistili, že pravděpodobně nebyly dostatečně konkrétně specifikovány a respondenti jejich obsah zaměňovali. Přesto můžeme z výše uvedeného vyvodit závěr, že motivací pro vstup do Nazareta je především služba a pomoc, práce s mládeží a očekávání vlastního rozvoje schopností, osobnosti i duchovního. Do týmu také poměrně často vstupují mladí, kteří řeší otázku „kam dál?“. Ta se může týkat školy, zaměstnání i osobního života. Očekávání souvisí především se vztahy a vlastním naplněním. Pobyt v týmu považují za zajímavý a lákavý k vyzkoušení a chtějí budovat nové vztahy a kontakty. Permanentního života v týmu se však zároveň často obávají a projevuje se i strach z vlastní nedokonalosti a nezvládnutí života a práce v ADCŽM. V porovnání s výzkumem Jana Čapka (viz. úvod podkapitoly 4.1) z roku 2001 se zde téměř neobjevuje motiv předávání víry

a evangelia.¹⁰³ Domníváme se, že tento fakt souvisí s výše zmíněnou subjektivizací a oslabením víry současné české mládeže.

Mladí, kteří se rozhodli pro pobyt v pražském ADCŽM, pochází obvykle z pražské arcidiecéze. Zůstávají tedy v místě, které znají a kde mohou působit mimo jiné i mezi svými přáteli. Předpokládáme, že i to má vliv na jejich motivaci.

4.2 Motivace pro práci v týmu

Chceme-li zkoumat současné motivy pro práci v DCŽM, je důležité nahlédnout i zkušenost mladých, kteří již pobyt absolvovali. V knize *Cesta k domovu* někteří mladí ve svých svědectvích vyjadřují, co v týmu prožili a co pro ně bylo důležité. Zmiňují například život v přítomnosti kněze, mše svaté, pocit užitečnosti, poznávání sebe sama. Mnozí také mluví o nových zkušenostech a schopnostech, o učení se navazovat kontakt a zlepšovat mezilidské vztahy, přijímat lidi takové jací jsou nebo žít s lidmi, které si nevybrali. V mnoha případech zaznamenáváme i zmínku o posílení vztahu k Bohu.¹⁰⁴ Z těchto poznatků jsme vycházeli při přípravě průzkumu mezi členy týmu.

Při zkoumání motivace členů týmu pro práci v DCŽM v průběhu jejich pobytu jsme respondentům nabídli k posouzení 10 oblastí s tím, že mohli doplnit jakoukoliv další oblast kterou jsme při vytváření dotazníku nepředpokládali. Jednotliví členové týmu měli možnost svou odpověď vždy zdůvodnit. Četnost jednotlivých odpovědí je zaznamenána za textem v tabulce (viz. tabulka č.9).

103 Srov. ČAPEK, J. *Diecézní centra života mládeže II. Výzkum života týmáků v Diecézních centrech života mládeže*, s. 22 - 24.

104 Srov. BALÍK, J. *Cesta k domovu*, s.53 - 69.

oblast	Pozitivní motivace	Bez vlivu na motivaci	Negativní motivace
Kontakt s příchozími	9	0	2
Mzda a její výše	1	5	3
Náboženský a duchovní program	9	0	1
Péče o dům, technické zázemí	7	1	2
Přínos pro sebe	9	0	0
Rodina a dřívější přátelé	2	4	3
Vlastní seberealizace	7	2	0
Celodenní práce	1	4	4
Život v týmu	6	2	2
Osobní budoucnost	6	3	0

Tabulka 9

Začneme oblastí kontaktu s příchozími. Ten působil obvykle pozitivně. Jako doplňující informaci mladí uváděli získávání nových zkušeností (3x), posilu do další práce (1x) a možnost být obdarován každým příchozím (2x). Dva zmínili, že záleží kdo a kdy přijde. Hodnocení motivace v této oblasti bylo pravděpodobně hodně ovlivněn tím, že většina respondentů už v týmu není a tak hodnotí zpětně trochu idealisticky. Přesto však je důležité, že zde tento ideál neustále platí, neboť přijetí příchozích je považováno za jeden z pilířů služby mladým v DCŽM.

Dalším kritériem byla mzda a její výše. Potvrdil se předpoklad a požadavek P. Balíka o tom, že by plat neměl být motivací. V našich výsledcích však zaznamenáváme i jeho negativní vliv, což vede k otázce, jestli je výše platu existenčně nedostatečná nebo nespokojenost vychází z touhy po majetku. Další otázkou hodnou zkoumání je, nakolik má být taková služba finančně ohodnocena a nakolik má být vykonávána bez nároku na odměnu.

Náboženský a duchovní program byl respondenty hodnocen ze dvou pohledů. Prvním byla pozice zprostředkovatele víry ostatním. Tam jsme zaznamenali nespokojenost s malým množstvím předávaného. Na druhou stranu to pro ně byla výzva být vzorem a vyhovovala jim práce spojená s vlastním náboženským přesvědčením. Z pohledu vlastního duchovního života zaznamenáváme pozitivní hodnocení toho, že mohli růst ve víře, být jí povzbuzováni a učit se od ostatních členů týmu.

Součástí práce v týmu je i starání o dům a vytváření technického zázemí. Motivace pro tuto činnost byla dvěma respondenty hodnocena záporně a považována za velmi náročnou. Ostatní respondenti ocenili zkušenost, kterou v této oblasti získali pro svůj budoucí život, možnost zapojení svých schopností či oblibu ve zvelebování prostor.

Hodnocení v kategorii přínosu sám (sama) pro sebe nemělo za cíl rozlišení pozitivní a negativní motivace, nýbrž zjištění, co mladí v týmu získali a co z toho působilo na jejich motivaci kladně. Respondenti uvedli tyto aspekty: nové kontakty, učení se vztahům, všeobecný rozvoj, zkušenosti, poznání sebe sama, osamostatnění a všeobecný rozhled. Z toho usuzujeme, že pozitivní motivaci členům týmu přináší především dobré vztahy a to že se mohli rozvíjet.

Vliv rodiny a přátel, které mladí znali ještě před vstupem do týmu, působil na motivaci různě. Třetina respondentů uvedla, že jimi byla spíše odrazována od této práce, naopak u necelé třetiny se kontaktem motivace zvyšovala. Téměř polovina však uvedla, že to jejich motivaci neovlivňovalo.

Zkoumali jsme také, zda mají členové týmu v průběhu svého pobytu a práce možnost seberealizace. Z výsledků vyplývá, že k seberealizaci obvykle dochází a zvyšuje to jejich motivaci, což souvisí s touhou po užitečnosti.

Pobyt v domě sestává především z kontaktu s příchozími a v zajišťování technického zázemí. To však vyžaduje hodně času a členové týmu jsou (kromě času přímo vyhrazeného na odpočinek) zapojeni celý den. Vliv této situace byl většinou hodnocen neutrálně nebo negativně. Důvodem k zápornému vyjádření byla především únava, kterou celodenní práce přináší. Jeden respondent považoval pracovní vytíženost za dobrou zkušenost pro život a hodnotil pozitivně.

Obávaný permanentní život v týmu byl překvapivě mnohými členy hodnocen kladně. Mladí většinou uváděli, že to bylo náročné, ale že to byla dobrá a užitečná zkušenost. Někteří si stěžovali na kombinaci výrazně rozdílných povah. Z výsledků můžeme také vyčíst, že přestože se jednotliví členové potýkali se vzájemnými vztahy a konflikty, docházelo pravděpodobně často i ke vzájemnému povzbuzování či příkladnosti, což motivaci určitě zvyšovalo.

Poslední nabídnutou oblastí bylo zaměření na osobní budoucnost. Třetina mladých uvádí, že o budoucnosti vůbec nepřemýšleli. Ostatní si uvědomovali a oceňovali zkušenosti, podněty a morální rozvoj, kterého během svého pobytu v DCŽM dosáhli. Zaznamenali jsme také vnímání pobytu jako času na rozmyšlení dalšího života.

Na závěr dotazníku měli respondenti možnost napsat cokoliv dalšího, co ovlivňovalo jejich motivaci. Zaznamenali jsme pouze jednu poznámku, která upozorňovala na demotivující působení církve. Byla vyjádřena z pozice pracovníka v církvi, který je nespokojen se situací práce s kněžími, laiky i hlavními církevními představiteli.

Z výše uvedeného můžeme vyvodit závěry, že pozitivně na motivaci k práci působí především kontakt s příchozími, duchovní rozměr centra a zapojení do společného díla, které souvisí s vlastním rozvojem, seberealizací i prací samotnou. Napříč oblastmi také výrazně pozitivně působí neustálé nabývání nových zkušeností a setkávání s lidmi včetně vytváření nových kontaktů. Učení se vztahům je jedna velká oblast a výzva, která provází celý pobyt s týmem i mezi příchozími. Motivace k práci v DCŽM často také vychází z touhy být užitečný a pracovat pro někoho. Jak bylo uvedeno v podkapitole o motivaci dobrovolníků, dobrý pocit ze služby je zároveň odměnou. Negativní vliv pak může mít především častá únava a nedostatečné ohodnocení.

Zajímavé jsou výsledky v oblasti starání o dům a vytváření technického zázemí. Z pozorování jsme se totiž domnívali, že tato složka práce bývá často vnímána jako nutná povinnost. Pravděpodobně však souvisí s výše zmiňovanou únavou a sama o sobě tedy negativně na motivaci nepůsobí. To nahrává výsledkům SWOT analýzy o poddimenzovaném personálním vybavení. V případě možnosti zaměstnání více mladých by se práce lépe rozdělila mezi jednotlivé členy a ubylo by únavy. To však předpokládá nezvyšování nároků a požadavků, aby s počtem zaměstnanců nepřibýlo i množství práce.

Mzda nebývá motivátorem, zatímco celodenní práce a především únava z ní má spíše demotivující charakter. Kontakt s rodinou a přáteli, které členové

týmu znali už před vstupem do Nazareta, působí různě. Záleží na individuálních představách každého z nich.

Zajímavé je, že v motivaci pro vstup do týmu se témata zprostředkovávání víry a motivace vlastní vírou téměř nevyskytovala, zatímco v hodnocení tohoto aspektu v průběhu práce se tato pozice projevuje poměrně významně. Mladí s tím pravděpodobně počítají jako s hlavní náplní a ideou jejich práce, ale při vstupu do týmu pro ně není motivace vírou zásadní.

Závěr

V této bakalářské práci jsme se zabývali především církví očekávanými funkcemi Diecézních center života mládeže (dále jen DCŽM) a jednotlivými motivy, které vedou mladé lidi v období rané dospělosti k práci v DCŽM. Přesný název práce zní *Motivace mladých lidí pro práci v Diecézním centru života mládeže v souvislosti s očekáváním církve*.

Na začátku se zabýváme vymezením základních psychologických pojmů, souvisejících s tímto tématem, a pozicí mládeže v církvi. Zde se opíráme především o církevní dokumenty a věnujeme pozornost i pastoraci mládeže. Dále charakterizujeme DCŽM, včetně jejich postavení vůči České biskupské konferenci. V této souvislosti uvádíme i očekávání církve od zaměstnanců DCŽM. Na závěr teoretické části se zabýváme personálním vybavením těchto center a charakteristikou ideálního člena týmu. V praktické části zveřejňujeme výsledky průzkumu v oblasti motivace mladých pro práci v DCŽM.

Za cíl této bakalářské práce jsme zvolili zjistit, jaké konkrétní motivy vedou mladé k práci v DCŽM, a zda tyto motivy mají souvislost s očekáváním církve. Na otázku položenou v Úvodu odpovídali respondenti z pražského ADCŽM Nazaret. Z jejich odpovědí činíme závěr, že motivy spolu částečně souvisí, a částečně nikoliv. Zjistili jsme, že motivace pro vstup do DCŽM je většinou ovlivněna očekáváním práce s mládeží a mezi mládeží, služby a pomoci druhým, křesťanského zázemí a očekáváním všeho nového. Mladí adepti na vstup do týmu jsou dále motivováni představami vlastního naplnění a vytváření vztahů, což je důležité především pro dívky. Možná i proto je v DCŽM obvykle podstatně více dívek než chlapců. Při vstupu se mladí obvykle těší na návštěvníky i ostatní členy týmu. Permanentního života v týmu se však zároveň často obávají. Někteří mívají také strach z vlastní nedokonalosti a nezvládnutí života a práce v DCŽM. Domníváme se, že ačkoliv mají tyto obavy pro daného jedince negativní charakter, mohou být i výzvou ke snažení se a průběžné péči o vztahy v týmu.

Významnou roli hraje také momentální životní situace. Mladí vstupující do týmu se totiž nachází obvykle v období těsně po dokončení středoškolského

vzdělání, nebo teprve krátce pracují. Pobyt v týmu může být obdobím hledání životního povolání.

Zůstává otázkou k dalšímu možnému zkoumání, zda se mladým chce do týmu, když vědí, že zde stráví přibližně dva roky života prací pro druhé. Z výsledků průzkumu o motivaci pro práci v DCŽM usuzujeme, že přestože materiální zajištění pro další život zde příliš nevzniká, mladí si cení duchovní a charakterové změny a mnoha nabytých zkušeností. O těchto předpokladech rozvoje mladých se literatura příliš nezmiňuje, uvádí však mnoho svědectví, které o nemateriálním přínosu z této práce vypovídají. Navíc ne každého zájemce o pobyt v týmu lze z různých důvodů do DCŽM přijmout.

Při zkoumání práce a pobytu v týmu v pražském ADCŽM Nazaret jsme zjistili, že členové jsou motivováni především jednotlivými setkáními s příchozími, duchovním programem, který jim přináší posilu a rozmanitost práce. Mladí se rádi cítí užiteční a chtějí vidět výsledky své práce. S tím souvisí zjištění, že ne vždy je fyzická práce odrazuje a naopak je pro ně leckdy výzvou. Demotivující je někdy dlouhodobá práce přinášející přetrvávající únavu, nedostatečné ohodnocení a případné odrazující vlivy jako je například nesouhlas rodiny s rozhodnutím k práci v DCŽM či momentální problém, který je obtížné vyřešit.

Zajímavé je, že v oblasti motivace pro vstup do týmu se témata zprostředkovávání víry a motivace vlastní vírou téměř nevyskytovala, zatímco v hodnocení tohoto aspektu v průběhu práce samotné je motivace těmito prvky patrná poměrně významně. Teologické a pastorační motivy ustupují do pozadí, což považujeme za poměrně zásadní změnu od výsledků výzkumu z roku 2001. Otázkou však stále zůstává, nakolik je tento fenomén pozitivní či negativní. V práci člena týmu DCŽM se totiž vždy budou prolínat důvody pedagogické, teologické i osobní.

Vzhledem ke zkoumání očekávání církve od členů týmu bychom rádi uvedli poznatek, že přestože diecézní biskupové založili jednotlivá DCŽM, požadavky na pracovníky DCŽM vychází z úst zakladatelů Diecézních center života mládeže (především Miroslava Šimáčka a Jana Balíka), kteří byli totiž

zároveň členy Sekce pro mládež ČBK. Očekávání katolické církve jsou tudíž shodná s původním ideovým základem těchto domů.

Za očekávání církve tedy považujeme neustálou otevřenost mladým a jejich přijetí, vytváření společenství a domova, nenásilné formování a ukazování života s Bohem skrze vlastní svědectví křesťanského života a zvaní mládeže k zapojení do života DCŽM a následně i církve.

V porovnání s očekáváními církve docházíme k závěru, že jsou oblasti, které členové týmu Nazareta zvládají lépe a jiné hůře. Vytváření domova a prostředí, které je schopné kdykoliv přijmout příchozího se daří. Pro mladé je to činnost motivující, rádi jsou mezi vrstevníky. Obtížnější už je pravděpodobně jejich duchovní působení. To vychází i z problému oslabené motivace vlastní vírou. Mladí totiž předávají něco, co sami ještě nemusí mít dostatečně osvojené. Tento fakt by měl být zohledňován především při kladení požadavků na jednotlivé členy ze strany církve. Zapojování návštěvníků do života DCŽM se daří, mladí však obvykle nejsou vedeni k aktivnímu křesťanskému životu ve svých domovech, farnostech a ostatních místech jejich života. Tento poznatek vychází z dlouhodobého pozorování působení pražského DCŽM. K dalšímu zkoumání a také pozornosti ze strany ADCŽM doporučujeme právě především toto zaměření směrem ven. Tedy neupínání se na přítomnost návštěvníků v centru, nýbrž na jejich duchovní i sociální růst. Větší pozornost bychom také doporučili otázce vyvažování času pro práci a pro odpočinek. Problematika personálního vybavení DCŽM je neustále aktuální, neboť potřeby mladých příchozích se mění a mění se i skladba týmu.

Obecně usuzujeme, že život v týmu je náročný, ale stále lákavý alespoň pro ty, kteří do týmu vstoupili. Tito mladí se stále snaží podílet na úkolu, který má celé DCŽM dohromady a jehož plnění od něj církve i veřejnost očekává.

Seznam použitých zdrojů

BALÍK, J. *Na cestě s mladými*. Praha : PAULÍNKY, 2004. ISBN 80-86025-76-4.

BALÍK, J. *Cesta k domovu*. Praha : PAULÍNKY, 2002. ISBN 80-86025-48-9.

BALÍK, J. *Situace mládeže zvláště v pražské arcidiecézi – východiska a nové výzvy*. Praha : Sekce pro mládež ČBK, 2000. ISBN nevedeno.

Bible. Místo vydání nevedeno : Česká biblická společnost, 1995. ISBN 80-85810-08-5.

ČAPEK, J. *Diecézní centra života mládeže II. Výzkum života týmáků v Diecézních centrech života mládeže*. Praha : Sekce pro mládež ČBK, 2001. ISBN nevedeno.

Diecézní centra života mládeže I. Sborník o podstatě těchto center a jejich každodenním životě. Balík, J. (ed), Praha : Sekce pro mládež ČBK, 2008. ISBN nevedeno.

Dokumenty II. vatikánského koncilu. Praha : ZVON, 1995. Dokumenty GS, AA, PO. ISBN 80-7113-089-3.

FEIST, J., FEIST, G.J. *Theories of personality*, Boston : McGraw-Hill, 1998. ISBN 0-697-27565-5.

Identita Sekce pro mládež ČBK, DCM a DCŽM. Praha : Sekce pro mládež ČBK, 2000. ISBN nevedeno.

JAN PAVEL II. *Kristus vás miluje : Jan Pavel II. mládeži*. Praha : PAULÍNKY, 2001. ISBN 80-86025-34-9

KAPLÁNEK, M. *Pastorace mládeže*. Praha : Salesiánská provincie Praha, 1999. ISBN nevedeno.

NAKONEČNÝ, M. *Motivace lidského chování*. Praha : Academia, 1997. ISBN 80-200-0592-7.

NAKONEČNÝ, M. *Základy psychologie*. Praha : Academia, 1998. ISBN 80-200-0689-3.

O povolání a poslání laiků v církvi a ve světě : posynodní apoštolský list Jana Pavla II. z 30. prosince 1988. Praha : ZVON, 1990. ISBN 80-7113-024-9.

Pastorační plán Sekce pro mládež České biskupské konference. Praha : Sekce pro mládež ČBK, 2002. ISBN neuvedeno.

První dokumenty o Sekci pro mládež. Praha : Sekce pro mládež ČBK, 2005. ISBN neuvedeno.

ŘÍČAN, P. *Cesta životem*. 2. aktualiz. vyd. Praha : Portál, 2004. ISBN 80-7367-124-7.

ŘÍČAN, P. *Psychologie*. Praha : Portál, 2005. ISBN 80-7178-923-2.

SILLAMY, N. *Psychologický slovník*. Olomouc : Univerzita Palackého v Olomouci, 2001. ISBN 80-244-0249-1.

SOZANSKÁ, O., TOŠNER, J. *Dobrovolníci a metodika práce s nimi*, Praha : Portál, 2002. ISBN 80-7178-514-8.

Střípky z mezinárodního setkání animátorů RYCHNOV NAD KNĚŽNOU – SRPEN 1996. *Budoucnost církve*, 1996, č.7, s. 2.

VÁGNEROVÁ, M. *Vývojová psychologie : dětství, dospělost, stáří*. Praha : Portál, 2000. ISBN 80-7178-308-0.

WIDL, M., KAPLÁNEK, M., BIEDERMANN, I. *Mládež – církev – ateismus*. České Budějovice : TF JCU, 2006. ISBN 80-7040-904-5.

internetové zdroje:

Poselství papeže Jana Pavla II k XXXII. světovému dni modliteb za povolání (1995) [online]. Praha: Katolická církev v České republice, [cit. 15.4.2009]. Dostupné na WWW: <<http://www.cirkev.cz/res/data/003/000395.pdf>>.

Biskupství Brněnské [online]. Brno : Biskupství brněnské, 2008 [cit. 14. dubna 2009]. Dostupné na WWW: <<http://www.biskupstvi.cz/roksvatehopavla/>>.

Poselství papeže Benedikta XVI. ke XXIV. světovému dni mládeže. [online]. Praha : Tiskové středisko České biskupské konference, 2009 [cit. 22. dubna 2009]. Dostupné na WWW: <<http://tisk.cirkev.cz/dokumenty/poselstvi-papeze-benedikta-xvi-ke-xxiv-svetovemu-dni-mladeze.html>>.

DOBROVOLNICTVÍ. *Co je to vlastně dobrovolnictví?* [online]. [cit. 14. dubna 2009]. Dostupné na WWW: <http://www.dobrovolnik.cz/d_coje.shtml>.

DOBROVOLNICTVÍ. *Co z toho ti lidé mají?* [online]. [cit. 14. dubna 2009]. Dostupné na WWW: <http://www.dobrovolnik.cz/l_co.shtml>.

Seznam zkratk

AA - Apostolicam actuositatem (dokument II. vatikánského koncilu)

ADCM - arcidiecézní centrum mládeže

ADCŽM - arcidiecézní centrum života mládeže

ČBK - Česká biskupská konference

DCM - diecézní centrum mládeže

DCŽM - diecézní centrum života mládeže

GS - Gaudium et spes (dokument II. vatikánského koncilu)

PO - Presbyterorum ordinis (dokument II. vatikánského koncilu)

SFK - Studijně formační kurz

Sekce - Sekce pro mládež České biskupské konference.

Příloha

Dotazník, zkoumající motivaci členů týmu ADCŽM Nazaret

Milý týmáku bývalý i současný,
na začátek prosím vyplň tyto údaje:

- 1) Kolik Ti bylo let při vstupu do týmu?
- 2) Kolik měsíců jsi v týmu strávil(a)?.....

Otázky k motivaci ke vstupu do týmu:

Na následující otázky prosím odpověz vlastními slovy.

- 1) Proč jsi se rozhodl(a) jít do DCŽM do týmu?
- 2) Co všechno mělo vliv na Tvé rozhodnutí?

Na následující otázky prosím odpovídej slovy „ANO“ nebo „NE“. V případě že odpovíš „ANO“, odůvodni prosím svou odpověď. Pokud odpovíš „Ne“, odpověď můžeš odůvodnit, ale nemusíš.

- 3) Očekával(a) jsi od vstupu do týmu něco?
- 4) Těšil(a) jsi se na něco?
- 5) Obával(a) jsi se něčeho?
- 6) Přerušila jsi kvůli vstupu do týmu studium nebo zaměstnání?
- 7) Cítil(a) jsi to jako nějaké povolání?

Na následující otázku prosím odpověz vlastními slovy.

- 8) Proč jsi si vybral(a) zrovna pražské DCŽM – Nazaret?

Otázky k motivaci k práci v týmu v průběhu pobytu:

V následující části je vypsáno několik oblastí, které mohou (mohly) mít nějaký vliv na Tvou motivaci. Ke každé prosím napiš + nebo - podle toho, jestli Tě oblast motivovala pozitivně (+) nebo demotivovala (-). Můžeš napsat i oboje. Když nenapíšeš nic, bude to znéat, že to nezvyšovalo ani nesnižovalo Tvou motivaci. V případě že odpovíš + nebo - , svou odpověď prosím zdůvodni.

- 1) Kontakt s příchozími
- 2) Mzda a výše mzdy
- 3) Náboženský a duchovní program
- 4) Starání o dům, vytváření technického zázemí
- 5) Přínos sám (sama) pro sebe
- 6) Kontakt s rodinou a s přáteli, které jsi znal(a) už před vstupem do DCŽM
- 7) Vlastní seberealizace
- 8) Celodenní práce
- 9) Život v týmu
- 10) Osobní budoucnost
- 11) Jiné (vypiš které)

Abstrakt

PECHOVÁ, K. *Motivace mladých lidí pro práci v Diecézním centru života mládeže v souvislosti s očekáváním církve*. České Budějovice 2009. Bakalářská práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích. Teologická fakulta. Katedra pedagogiky. Vedoucí práce L. Muchová.

Klíčová slova:

Diecézní centrum života mládeže, mládež, motivace, Nazaret, pastorec mládeže, raná dospělost

Práce se zabývá mladými lidmi ve věku rané dospělosti a jejich motivací pro práci v Diecézních centrech života mládeže. Popisuje tato centra, kde žije tým mladých lidí spolu s knězem, kteří se podílí na pastoreci české mládeže. Mapuje vznik a poslání těchto domů. Charakterizuje duchovní i materiální aspekt Diecézních center života mládeže. Práce dále zkoumá, které motivy mají pozitivní vliv na motivaci k rozhodnutí pro vstup do týmu a práci v něm. V této souvislosti se práce také zabývá pozicí mládeže v církvi v českém i celocírkevním měřítku. Okrajově pak přibližuje hlavní linii pastorec mládeže v ČR, řízenou Českou biskupskou konferencí.

Abstract

Young people's motivation for working in Diocesan centre of young's life in connection with expectancy of church.

Key terms:

Diocesan centre of young's life, youth, motivation, Nazaret, pastoral care, young adulthood

The study deals with young people in the age of young adulthood and their motivation for working in Diocesan centres of young's life. The study describes these centres, where team of young people and priest lives. They participate on pastoral care of czech youth. It charts establishment and role of this houses. It describes spiritual and material aspect of Diocesan centres of young's life. Furthermore the work investigates the positive motives which affect on decision to enter a team and work there. According to this, the study deals with position of youth in the church in Czech republic and also in the whole church and describes the main stream of pastoral care in Czech republic, which is leaded by Czech bishops' conference.